

Dr Nenad Avramović

DIPLOMATSKO
I KONZULARNO PRAVO

Novi Sad, 2012.

Dr Nenad Avramović
DIPLOMATSKO I KONZULARNO PRAVO

Recenzenti
Prof. dr Milutin Srdić
Prof. dr Aleksandar Ignjatović
Prof. dr Brano Miljuš

Za izdavača

Autor

Korice

Štampa

MCOPS Centar, Niš, Čarnojevićeva 10a

Tiraž

300 primeraka

ISBN 86-84613-57-0
COBISS. SR-ID 217988871

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
DIPLOMATSKO I KONZULARNO PRAVO	9
DIPLOMATIJA KAO NAUKA.....	11
VRSTE DIPLOMATIJE.....	15
BILATERALNA I MULTILATERALNA DIPLOMATIJA.....	15
STALNA I AD HOC DIPLOMATIJA	16
SAMIT DIPLOMATIJA	17
POSREDNIČKA DIPLOMATIJA.....	18
VOJNA DIPLOMATIJA.....	18
ORGANI PREDSTAVLJANJA DRŽAVA	20
ORGANIZACIJA DIPLOMATSKE SLUŽBE.....	21
BILATERALNA DIPLOMATIJA	23
USPOSTAVLJANJE DIPLOMATSKIH ODNOSA	23
DIPLOMATSKA MISIJA.....	24
AGREMAN.....	25
DIPLOMATSKI KOR.....	28
FUNKCIJE DIPLOMATSKE MISIJE.....	29
PREDSTAVLJANJE DRŽAVE	29
ZAŠTITA INTERESA	30
PREGOVARANJE SA VLADOM DRŽAVE PRIJEMA	31
OBAVEŠTAVANJE	31
UNAPREĐENJE PRIJATELJSKIH ODNOSA	32
POGORŠANJE I PREKID DIPLOMATSKIH ODNOSA	33
RAZLOZI ZA PREKID DIPLOMATSKIH ODNOSA.....	34
PRIVILEGIJE I IMUNITETI DIPLOMATSKIH MISIJA	35
DIPLOMATSKA VALIZA.....	36
PRIVILEGIJE I IMUNITETI ČLANOVA MISIJE	37
PRIVILEGIJE I IMUNITETI ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKOG OSOBLJA	40
	3

TRAJANJE IMUNITETA.....	41
DIPLOMATSKE PUTNE ISPRAVE	42
KONZULARNO PRAVO I KONZULARNI ODNOSI	45
RAZVOJ USTANOVE KONZULATA.....	46
DIPLOMATSKI I KONZULARNI ODNOSI	47
OTVARANJE I RANG KONZULATA	49
IMENOVANJE I PRIHVAT ŠEFOVA KONZULATA.....	50
VRŠILAC DUŽNOSTI AD INTERIM.....	51
OSOBLJE KONZULATA	52
KONZULARNI KOR	53
KONZULARNE FUNKCIJE	53
KONZULARNE FUNKCIJE U ODNOSU NA SUBJEKTE PREMA KOJIMA SE VRŠE	56
KONZULARNE FUNKCIJE PREMA SOPSTVENIM DRŽAVLJANIMA ..	57
BELEŽNIČKE I ADMINISTRATIVNE FUNKCIJE	61
DRŽAVLJANSTVO I KONZULARNE FUNKCIJE	63
KONZULARNI FUNKCIONERI I VRŠENJE DIPLOMATSKE FUNKCIJE.....	64
IMUNITETI I PRIVILEGIJE KONZULATA	65
IMUNITETI I PRIVILEGIJE KONZULARNIH FUNKCIONERA	67
POČASNI KONZULI	69
ZNAČAJ POČASNIH KONZULA	71
SPECIJALNE MISIJE.....	73
SEDIŠTE I OBLICI SPECIJALNIH MISIJA.....	75
FUNKCIJE SPECIJALNE MISIJE.....	76
SPECIJALNE MISIJE I DIPLOMATSKI ODNOSI	77
OBAVEZNOST KONVENTIJE O SPECIJALnim MISIJAMA	79
OLAKŠICE, PRIVILEGIJE I IMUNITETI SPECIJALNE MISIJE I NJENIH ČLANOVA.....	80
MULTILATERALNA DIPLOMATIJA	83
STALNE MISIJE	84
DRUŠTVO NARODA	84
ODLIKE STALNIH MISIJA	86
FUNKCIJE STALNE MISIJE	88

MISIJE DRŽAVA NEČLANICA.....	89
SEDIŠTE I STATUS MISIJE	90
PRIVILEGIJE I IMUNITETI ČLANOVA MISIJE.....	91
DELEGACIJE PRI ORGANIMA MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA I NA MEĐUNARODnim KONFERENCIJAMA	93
DELEGACIJE POSMATRAČA PRI ORGANIMA MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA I KONFERENCIJAMA	94
STATUS MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA.....	95
ORGANIZACIJA UJEDINJENIH NACIJA.....	96
STATUS ORGANIZACIJE UJEDINJENIH NACIJA.....	97
MIROVNE MISIJE OUN	99
STATUS SPECIJAZOVANIH MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA	100
FUNKCIONERI I SLUŽBENICI MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA .	101
EKONOMSKA DIPLOMATIJA.....	103
CILJEVI I FUNKCIJE EKONOMSKE DIPLOMATIJE	104
METODE PRIKUPLJANJA EKONOMSKIH INFORMACIJA	105
SPOSOBNOSTI I OSOBINE EKONOMSKOG DIPLOMATE	107
GLOBALIZACIJA KAO SVETSKI PROCES.....	109
ANTIGLOBALISTIČKI POKRET.....	111
DIPLOMATIJA KAO ZANIMANJE	113
REGRUTOVANJE I EDUKACIJA DIPLOMATA	114
DILEMA: PROFESIONALAC ILI POLITIČAR	115
UNIVERZALCI ILI SPECIJALISTI	117
OSOBINE DIPLOMATSKOG ZANIMANJA	118
VISOKO RIZIČNO ZANIMANJE.....	119
JAVNOST I DIPLOMATIJA.....	121
JEZIK – BARIJERA ILI MOST DIPLOMATIJE	122
PROFESIJA I LIČNOST DIPLOMATE	124
DIPLOMATIJA KAO VEŠTINA.....	127
VEŠTINA PREGOVARANJA	129
UVAŽAVANJE SPECIFIČNOSTI I RAZLIKA.....	130
INVENTIVNOST I LOJALNOST.....	131
VEŠTINA ŽIVE I PISANE REČI	133
KAKO ODGOVORITI NA UVREDU	134

DIPLOMATSKE VEŠTINE U POSLOVNIM ODNOSIMA.....	137
DIPLOMATSKI PROTOKOL	139
PREZEANS DIPLOMATSKOG OSOBLJA MISIJE	141
NACIONALNI I PREZEANS UNUTAR MEDUNARODNIH ORGANIZACIJA.....	143
MESTO DIPLOMATSKIH PREDSTAVNIKA NA PREGOVORIMA	144
DIPLOMATIJA VAN SLUŽBENIH PROSTORIJA	146
OBROCI ZA STOLOM	147
VEĆERA	148
RADNI DORUČAK.....	148
PRIJEMI I KOKTELI	149
IZRAZI ŽALOSTI I SAUČEŠĆA	152
POZIVNICE	153
POSETNICE	154
ODEVANJE	155
PREZEANS ZA STOLOM	156
PRAKTIČNI SAVETI KAO DOPUNA PROTOKOLA	158
LITERATURA	161
KORIŠĆENE KONVENCIJE I DRUGI PROPISI.....	163

PREDGOVOR

Knjiga „Diplomatsko i konzularno pravo“ pokušaj je da se na jednom mestu predstave svi delovi pozitivnog međunarodnog javnog prava koji regulišu složenu materiju i čvrsta pravila diplomatskog opštenja u domenu međunarodnih odnosa. Kao mlada naučna disciplina, diplomatija je danas predmet interesovanja ne samo naučnika, političara i pravnika, već i ekonomista i poslovnih ljudi u promociji i ostvarivanju nacionalnih, privrednih, naučnih i svih drugih interesa.

Kao nauka čiji je zadatak da prati, unapređuje i realizuje međunarodne odnose, diplomatija je kroz istoriju izgrađivala i stvarala forme i metode u cilju savladavanja složenih međunarodnih situacija, koje su od običajnog prava doživele kodifikaciju i postala pravilo na međunarodnom nivou.

Kao poseban segment diplomatskog prava odnosno bilateralne diplomatijske prikazano je konzularno pravo čija kodifikacija je izvršena Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine.

Pored standardnih tema i prikaza vrsta diplomatijske, posebno multilateralne koja je u ekspanziji, diplomatija je elaborirana i kao delatnost, organizacija, posebna društvena veština koja se graniči sa umetnošću, ali i kao svakodnevna veoma zahtevna profesija sa izgrađenim pravilima postupanja.

Diplomatski protokol prezentovan je kroz posebno poglavje kao pravilo ponašanja zvaničnih predstavnika država i međunarodnih organizacija u realizaciji